Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2024/6557

12.11.2024

**P9_TA(2024)0160**

# Represívne prostredie v Afganistane vrátane verejných popráv a násilia páchaného na ženách

**Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. marca 2024 o represívnom prostredí v Afganistane vrátane verejných popráv a násilia páchaného na ženách (2024/2617(RSP))**

(C/2024/6557)

*Európsky parlament,*

— so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Afganistane,

— so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže od prevzatia moci v krajine Taliban rozložil súdny systém, nariadil sudcom, aby v plnej miere vykonávali právo šaría, a obnovil verejné popravy a kruté tresty, ako je bičovanie a ukameňovanie; keďže odvtedy sa uskutočnilo päť verejných popráv, na ktorých sa zúčastnili tisíce ľudí;

B. keďže Taliban prakticky vymazal ženy a dievčatá z verejného života; keďže medzi obmedzenia ich práv patrí zákaz prístupu k práci, cestovaniu a zdravotnej starostlivosti bez mužského rodinného príslušníka, zákaz vzdelávania po šiestom ročníku, zákaz prístupu na verejné miesta a zákaz športovania, násilné presadzovanie prísneho kódexu obliekania a zrušenie systému podpory pre obete násilia;

C. keďže menšiny, ako sú Hazári a Tadžikovia, čelia rastúcim represiám a diskriminácii;

1. vyjadruje vážne znepokojenie nad humanitárnou krízou a krízou v oblasti ľudských práv v Afganistane od prevzatia moci Talibanom; pripomína medzinárodné záväzky Afganistanu v oblasti ľudských práv; opakuje svoj neochvejný záväzok voči afganskému ľudu a záväzok dodržiavať jeho práva a slobody, ktoré boli zaručené za posledných 20 rokov;

2. odsudzuje radikálny výklad práva šaría a jeho presadzovanie zo strany Talibanu a pokus o vymazanie žien a dievčat z verejného života, čo predstavuje prenasledovanie z dôvodu rodovej príslušnosti a rodový apartheid; vyzýva, aby sa okamžite obnovila plná, rovnocenná a zmysluplná účasť žien a dievčat na verejnom živote, najmä ich prístup k vzdelávaniu a práci; oceňuje odvahu afganských žien a vyjadruje im svoju solidaritu;

3. vyzýva de facto afganské orgány, aby opätovne otvorili celoštátny systém podpory pre obete násilia páchaného na ženách a dievčatách a aby im zabezpečili možnosti hľadania útočiska, zdravotnej starostlivosti, právnych prostriedkov nápravy a odškodnenia;

4. žiada, aby boli obete násilia páchaného na ženách a dievčatách prepustené z väzenia, kde sú väznené v neľudských podmienkach na úkor ich duševného a fyzického zdravia ([1]);

5. naliehavo vyzýva de facto afganské orgány, aby zrušili trest smrti a okamžite zastavili verejné popravy, iné kruté alebo neľudské tresty a diskrimináciu a barbarské prenasledovanie žien a dievčat, a najmä LGBTIQ+ osôb a etnických a náboženských menšín;

6. odsudzuje svojvoľné zadržiavanie obhajcov ľudských práv vrátane Manizhy Seddiqiovej, Ahmada Fahima Azimiho, Sediqullaha Afghana, Fardina Fedayeeho a Ezatullaha Zwaba; žiada ich okamžité a bezpodmienečné prepustenie;

7. trvá na udržiavaní spolupráce s Talibanom za prísnych podmienok na základe piatich kritérií stanovených Radou a odporúčaní osobitného spravodajcu OSN;

([1]) Pomocná misia OSN v Afganistane, Rozdielne postupy: riešenie sťažností týkajúcich sa rodovo podmieneného násilia na ženách a dievčatách de facto afganskými orgánmi, december 2023.

8. podporuje výzvy afganskej občianskej spoločnosti, aby sa de facto afganské orgány zodpovedali za svoje zločiny, najmä prostredníctvom vyšetrovania Medzinárodného trestného súdu, vytvorením nezávislého vyšetrovacieho mechanizmu OSN a rozšírením reštriktívnych opatrení EÚ;

9. naliehavo vyzýva EÚ a členské štáty, aby zvýšili humanitárnu pomoc a financovanie na podporu základných potrieb a živobytia a afganskej občianskej spoločnosti; naliehavo vyzýva členské štáty, aby vydávali humanitárne víza prenasledovaným ženám a obhajcom ľudských práv a aby dokončili evakuáciu miestnych afganských zamestnancov, ktorí sú stále v krajine;

10. vyzýva medzinárodné spoločenstvo, a najmä regionálnych aktérov, aby naďalej vyvíjali tlak na de facto afganské orgány; zdôrazňuje, že nútený návrat Afgancov ich vystavuje riziku;

11. poveruje svoju predsedníčku, aby toto uznesenie postúpila Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, členským štátom, OSN a de facto afganským orgánom.